

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 99/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Foltánom, advokátska kancelária, SNP 708, Galanta, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 1To/105/2019 z 2. júna 2020 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Tdo/75/ 2020 z 24. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prezumpciu nevinoty podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1To/105/2019 z 2. júna 2020 a uzneseníu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3Tdo/75/ 2020 z 24. marca 2021. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2T/108/2016 z 3. októbra 2020 uznaný vinným zo spáchania prečinu neoprávneného vyrobenia a používania elektronického platobného prostriedku a inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý bol odsúdený podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 a 4 Trestného zákona na trest odňatia slobody 28 mesiacov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Krajský súd na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom č. k. 1To/105/2019-852 z 2. júna 2020 prvostupňové rozhodnutie podľa § 321 ods. 1 písm. d) a ods. 3 Trestného poriadku zrušil vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľovi uložil podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 26 mesiacov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

4. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu v spojení s prvostupňovým rozhodnutím najvyšší súd uznesením č. k. 3Tdo/75/2020 z 24. marca 2021 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutým rozhodnutiam vo veci konajúcich všeobecných súdov podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej namietal, že krajský súd a najvyšší súd nekonali v súlade s požadovaným zákonným postupom pri odôvodňovaní označených rozhodnutí, keďže sa v dostatočnej miere nevysporiadali s podstatnými argumentmi sťažovateľa uvádzanými v rámci obhajoby v odôvodnení odvolania proti rozsudku okresného súdu z 3. októbra 2020 a v odôvodnení dovolania proti rozsudku krajského súdu, čím došlo zo strany odvolacieho a dovolacieho súdu k porušeniu práva sťažovateľa garantovaného ústavou v čl. 46 ods. 1 a práva na spravodlivý proces garantovaného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Sťažovateľ upriamil pozornosť na skutočnosť, že podľa záverov v trestnom konaní vykonaného znaleckého posudku záznamy z kamerového systému neboli spôsobilé na antropologickú identifikáciu páchatel'a skutku somatickou metódou. Znalkyňa uviedla, že z bežnej praxe používanej zhody 40 všeobecných znakov bolo v tomto prípade zhodných 30 znakov, teda na stupnici zhody konštatovala u sťažovateľa len stupeň 3. Podľa sťažovateľa v konaní nedošlo k jeho jednoznačnej identifikácii ako osoby na spornom zázname. Tvrdí, že okrem tohto nedostatočného dôkazu neexistuje žiaden iný dôkaz, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že sa skutku dopustil on. Prvostupňový súd ho aj z tohto dôvodu dvakrát spod obžaloby oslobodil.

7. Konajúce súdy sa podľa sťažovateľa nevysporiadali s dôkazom predloženým na hlavnom pojednávaní spočívajúcom v lekárskej správe, z ktorej (ako aj z výpovede samotného lekára) vyplýva, že sťažovateľovi bola na pravý členok nasadená sadrová dlaha, ktorá obmedzovala hybnosť a bola mu daná dole až 29. septembra 2015. Na kamerových záznamoch však nebolo zachytené, že by osoba na zázname krívala, resp. vykazovala iné problémy s chôdzou. Osoba, ktorá bola zachytená na zázname, mala obuté topánky a pohybovala sa bez akýchkoľvek obmedzení.

8. V súlade so zásadou „*in dubio pro reo*“ každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie vo veci musí byť v súlade s touto zásadou spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať žiadnu pochybnosť. Preto iba samotné zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti nemôže stačiť na vyslovenie viny obžalovaného, pretože výsledky vykonaného dokazovania pripúšťajú možnosť iného záveru. Preto podľa názoru sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní a súdy v jeho veci nekonali podľa zásady „*in dubio pro reo*“ a teda nepostupovali správne.

9. Sťažovateľ poznamenal, že po vydaní uznesenia krajského súdu č. k. 1To/82/2018 z 13. novembra 2016 (ktorým bol zrušený v poradí druhý oslobodzujúci rozsudok okresného súdu)

prvostupňový súd nevykonal žiadne ďalšie dôkazy, ktoré by mali odôvodňovať zmenu jeho rozhodnutia. Nebolo preto zrejmé, z čoho konkrétneho okrem znaleckého posudku súd v zmysle dikcie odôvodnenia rozsudku vyvodil, že sťažovateľ skutok aj spáchal. Na odsúdenie by bolo podľa názoru sťažovateľa potrebné odstrániť rozpory, ktoré v tejto veci v dôsledku vykonaného dokazovania vystali.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 alebo § 131a neustanovujú inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti najmä petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Takto vymedzený rozsah prieskumu ústavného súdu môže byť vo výnimočných okolnostiach modifikovaný (zvyčajne rozšírený) dôvodmi ústavnej sťažnosti (tak ako to *expressis verbis* vyplýva z § 45 zákona o ústavnom súde; pozn.), z ktorých ale musí zrozumiteľne vyplývať nespochybniteľný záujem sťažovateľa podrobiť ústavnoprávnemu prieskumu konkrétne a adresne vymedzené rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (vymedzený predmetom, subjektom a inými, najmä časovými súvislosťami), na čo musí nevyhnutne vecne nadväzovať aj pregnantná súvzťažná ústavnoprávna argumentácia sťažovateľa. Jedine za kumulatívneho splnenia týchto podmienok je tak potom možné prekročiť petit ústavnej sťažnosti pri rešpektovaní ontologickej podstaty tohto ústavného inštitútu, potierajúc pritom prehnanú ústavnoprávnu solemnitú, ktorej dôsledky by mohli ohroziť materiálnu ochranu sťažovateľových základných práv a slobôd. Ak tieto podmienky splnené nie sú, tvrdenie o porušení iných práv [v tejto veci podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru] uvedených v odôvodnení ústavnej sťažnosti mimo navrhovaného petitu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie.

11. Prihliadajúc na uvedené, za podstatu ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 1To/105/2019 z 2. júna 2020 a uznesením najvyššieho súdu č. k. 3Tdo/75/2020 z 24. marca 2021, ku ktorému malo dôjsť tým, že tieto rozhodnutia nie sú dostatočným spôsobom riadne odôvodnené, možno ich považovať za svojvoľné, zároveň nedávajú odpoveď na podstatnú stránku veci, a najmä sa odvolací súd ani dovolací súd nevysporiadali s opodstatnenými námietkami sťažovateľa, ktoré boli uplatnené v rámci obhajoby v prejednávanej trestnej veci.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie

12. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

13. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

14. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

15. Do obsahu uvedených práv však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

16. Z uvedených hľadísk pristúpil ústavný súd k preskúmaniu ústavnou sťažnosťou napadnutých rozhodnutí odvolacieho súdu a dovolacieho súdu.

17. V odvolaní proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu z 3. októbra 2020 sťažovateľ uplatnil v podstate rovnaké námietky, ktoré predniesol aj ústavnému súdu v ústavnej sťažnosti.

18. Krajský súd na tieto v odôvodnení napadnutého rozhodnutia reagoval tak, že okresný súd vykonal hodnotenie dôkazov svedčiacich v prospech i neprospech sťažovateľa s osobitným zameraním na znalecké dokazovanie posudkom Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru Bratislava. Na tomto základe dospel k správne záveru, že osobou, ktorá bola zachytená na kamerovom zázname bankomatu, bol sťažovateľ, keď správne vyhodnotil záver o vysokej pravdepodobnosti identifikácie (stupeň 3 z 5 bodovej stupnice) na základe porovnania skupinových i zvláštnych jedinečných znakov hlavy a tváre, pri ktorom bola zistená zhoda pri väčšom počte viditeľných znakov, ktoré boli u sťažovateľa, s dodatkom, že päť všeobecných znakov môžu mať viacerí ľudia, ale nie taký počet, ako bol zistený v tomto prípade u obžalovaného sťažovateľa.

19. Odvolací súd poukázal na kvalitatívny rozdiel medzi jednotlivými bodmi 2 – 4, kde len pri bode 2 (osobu nie je možné vylúčiť ani potvrdiť) je možno konštatovať možnosť aplikácie zásady *in dubio pro reo*. Pri zvyšných bodoch začínajúcich od bodu 3 je možné konštatovať väčšie či menšie stotožnenie páchatelia.

20. Krajský súd za nemenej významný fakt považoval, že sťažovateľa usvedčoval *modus operandi* páchanej trestnej činnosti. Poukázal pritom na rozhodnutia vydané proti sťažovateľovi v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 5T/93/2011 a Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 2T/37/2012 (ich predmetom bolo konanie sťažovateľa spočívajúce v tom, že si v roku 2011 neoprávnene zaobstaral platobnú kartu, s ktorou sa pokúsil vykonať výber v bankomate). Z uvedeného bolo podľa názoru odvolacieho súdu možné konštatovať, že sťažovateľ má skúsenosti s páchaním tejto špeciálnej trestnej činnosti a má sklony k jej páchaniu.

21. Krajský súd vyhodnotil, že okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne poukázal na obsahy vo veci vykonaných dôkazov, právne úvahy, akými sa riadil pri hodnotení dôkazov a právne závery, ku ktorým dospel. Pretože tento postup okresného súdu zodpovedal kritériám vyplývajúcim z § 2 ods. 12 Trestného poriadku, krajský súd v podrobnostiach poukázal na odôvodnenie prvostupňového rozsudku. Odvolací súd zistil, že súd I. stupňa na základe správneho vyhodnotenia dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam tak, ako tieto vyplývali z tzv. skutkovej vety napadnutého rozsudku.

22. Krajský súd zhrnul, že odvolacie námietky sťažovateľa boli súčasťou jeho obhajoby, ktorú prezentoval už aj v konaní pred okresným súdom a s ktorou sa prvostupňový súd správnym spôsobom vysporiadal. Aj podľa názoru odvolacieho súdu dôkaz – znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru ako objektívny dôkaz, z ktorého vyplýva stupeň vysokej pravdepodobnosti pri zhode väčšieho počtu viditeľných znakov (teda znakov, ktoré bolo možné zistiť zo zachyteného kamerového záznamu), postačoval na usvedčenie sťažovateľa. Jeho obhajobu spočívajúcu v tom, že v inkriminovanom čase bol ošetrovaný a bola mu nasadená sadrová dlaha, krajský súd neakceptoval. Napriek tomu, že tieto okolnosti boli preverované výsluchmi ošetrojúceho lekára i zdravotnej sestry, nebolo ani ich výsluchom jednoznačne potvrdené, že ošetrovanou osobou bol práve sťažovateľ. Existenciu takéhoto zdravotníckeho zákroku u sťažovateľa spochybňovali aj správy príslušnej zdravotnej poisťovne, ktorá ho neevidovala, a zdravotníckeho zariadenia, ktoré zdravotné úkony nefakturovalo, pritom nevysvetlilo z akého dôvodu, ak sa tieto reálne vykonali. Obhajoba sťažovateľa bola spochybňovaná aj tým, že ju uplatnil až na hlavnom pojednávaní 30. novembra 2016. Takýmto

spôsobom sa nebránil ani pri výsluchu v prípravnom konaní 13. júla 2016, kde mu boli predložené aj kamerové záznamy, ani v podanom odpore proti trestnému rozkazu, ktorý podal 29. septembra 2016.

23. Závery rozhodnutia krajského súdu sťažovateľ napadol mimoriadnym opravným prostriedkom – dovolaním, v ktorom okrem ďalších (iných, ktorých posúdenie najvyšším súdom však nebolo atakované ústavnou sťažnosťou, preto neboli ani predmetom aktuálneho ústavného prieskumu) znova uplatnil aj tie isté námietky ako v konaní pred ústavným súdom.

24. Vo vzťahu k záverom krajského súdu najvyšší súd reagoval tak, že v prvom rade vyhodnotil tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práva na obhajobu [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] tak, že z postupu orgánov činných v trestnom konaní, ale i súdov nižších stupňov počas celého dovtedajšieho trestného konania nevyplývalo, že by tieto neprejavili rešpekt k právam sťažovateľa, najmä v súhrne k právu na spravodlivý proces, alebo že by konanie uskutočňovali účelovo v jeho neprospech. Dovolací súd konštatoval, že nezistil ani len v hypotetickej rovine náznakov takého postupu súdov, ktorý by mal za následok ukrátenie práva sťažovateľa na obhajobu zásadným spôsobom.

25. V ďalšom najvyšší súd upozornil, že pri posudzovaní dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý sťažovateľ takisto považoval v jeho veci za naplnený, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva zo samotnej dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ako najvyšší súd doplnil, za skutkové sa považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Najvyšší súd zvýraznil, že ako súd dovolací nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Pripomenul, že ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd pripomenul, že nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. Následne najvyšší súd vyhodnotil, že s podstatnými a pre vec rozhodujúcimi právnymi námietkami obhajoby sa riadne vysporiadal už súd prvého stupňa a pokiaľ nechal otvorenú nejakú spornú otázku, táto bola s konečnou platnosťou v miere zodpovedajúcej „fér“ procesu vyriešená na odvolacom súde. Preto podľa dovolacieho súdu rozsudky okresného súdu a krajského súdu zodpovedali kritériám ustanovenia § 168 a § 176 ods. 2 Trestného poriadku.

26. Po oboznámení sa s obsahom odvolacieho, ako aj dovolacieho rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že tak krajský súd, ako aj najvyšší súd sa všetkými skutkovými a právnymi otázkami relevantnými pre rozhodnutie o vine sťažovateľa riadne zaoberali a na tieto dali jasné, zrozumiteľné a dostatočne presvedčivé odpovede zodpovedajúce ústavným požiadavkám na ochranu základného práva na súdnu ochranu, resp. požiadavkám na spravodlivý proces.

27. Predovšetkým odvolací súd zreteľne uviedol, ktoré dôkazy považoval za podstatné a rozhodujúce pre usvedčenie sťažovateľa ako páchatel'a stíhanej trestnej činnosti a hlavne je z odôvodnenia jeho rozhodnutia zjavné, prečo to tak bolo. Okresným súdom vykonané hodnotenie záveru znaleckého dokazovania súvisiaceho s identifikáciou sťažovateľa na kamerovom zázname, s ktorým sa krajský súd stotožnil a vo svojom rozhodnutí ho zopakoval, je jednoznačné

a presvedčivé a v spojení s dôkazmi, ktoré na svoju obranu predkladal sťažovateľ, avšak tieto dôkazy jeho verziu nepotvrdili (o fixácii jeho končatiny – nohy – sadrovou dlahou v relevantnom čase), ako aj v spojení s trestnou minulosťou sťažovateľa vytvorili postačujúci podklad na odôvodnenie záveru prijatého krajským súdom (v spojení s prvostupňovým rozhodnutím), premietnutého do výroku napadnutého rozhodnutia. V tomto smere napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za nedostatočne odôvodnený alebo svojvoľný. Všetky v ňom uvedené závery sú výsledkom racionálnej úvahy konajúceho súdu, sú logické, bez akýchkoľvek vnútorných rozporov.

28. Ústavný súd neakceptoval tvrdenie sťažovateľa, že by sa vo veci konajúce súdy nevysporiadali s výpoveďou lekára, ktorý mal ošetrovanie jeho nohy realizovať. Práve naopak, keďže z jeho výpovede nebolo možné potvrdiť, že ošetrovanou osobou bol sťažovateľ, okresný súd vykonal k tejto skutočnosti ďalšie dokazovanie, ktoré obranu sťažovateľa zjavne nepotvrdilo.

29. Odôvodnenie druhostupňového rozhodnutia dalo jednoznačnú odpoveď aj na to, prečo v prípade sťažovateľa nemohlo dôjsť, a preto ani nedošlo k uplatneniu zásady trestného konania *in dubio pro reo*. Tým, že krajský súd nemal na základe vykonaného dokazovania pochybnosť vo vzťahu k preukázaniu viny sťažovateľa použitie uvedenej zásady nemalo opodstatnenie.

30. Rovnako pokiaľ ide o napadnuté dovolacie uznesenie, ústavný súd nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu nemajúci oporu v zákone. Najvyšší súd sa v odôvodnení svojho uznesenia dostatočne vyjadril k jednotlivým dovolacím dôvodom uplatneným sťažovateľom a dospel k záveru, že v rozsahu jeho námietok nie sú dôvody dovolania splnené. Závery najvyššieho súdu sú v napadnutom uznesení zdôvodnené riadne a presvedčivo, uznesenie nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti. Ústavný súd tak nezistil také zásahy do práv sťažovateľa, ktoré by boli z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Najvyšší súd sa v súlade s platným právom, ako aj relevantnou judikatúrou vysporiadal s námietkami sťažovateľa.

31. Najmä vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (keďže práve pod tento sťažovateľ subsumoval námietky uplatnené pred ústavným súdom) najvyšší súd v súlade so zákonným znením tohto ustanovenia upozornil sťažovateľa, že nemôže ako dovolací súd prehodnocovať skutkové zistenia vo veci konajúcich súdov a ani vyhodnocovať vykonané dôkazy, pritom je zrejmé, že sťažovateľ skutočne namietal správnosť zisteného skutkového stavu, nesúhlasil s hodnotením záverov znaleckého posudku a hodnotil rôzne súvisiace skutočnosti z hľadiska, či boli, alebo neboli správne zistené. Preto, aj keď formálne uviedol, že dovolanie podáva tiež z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v skutočnosti namietal správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu, ktorý však dovolací súd nemohol skúmať ani meniť. Podľa ústavného súdu nemožno uznesenie najvyššieho súdu v žiadnom prípade považovať za zjavne neodôvodnené či arbitrárne, a preto niet príčinnej súvislosti medzi týmto uznesením, prípadne konaním najvyššieho súdu a tvrdným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

32. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad najvyššieho súdu z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný, a to v takej miere, aby v dôsledku toho mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Právne posúdenie sťažovateľovej veci zo strany najvyššieho súdu je ústavne akceptovateľné a nemá znaky svojvôle alebo arbitrárnosti.

33. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému krajský súd a najvyšší súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospeli. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu spĺňali požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

34. Ústavný súd nezistil, že by krajský súd a najvyšší súd v nimi vedených konaniach rozhodli zjavne svojvoľne, ignorujúc platnú a účinnú právnu úpravu. Rovnako ústavný súd nezistil danosť rozporu ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaného prípadu s pravidlami formálnej logiky alebo absenciu jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a už vôbec nie v miere ústavnej relevancie, teda intenzite spôsobilej porušiť niektoré z namietaných práv.

35. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS 136/05).

36. Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu považuje za také, ktoré spĺňajú ústavnoprávnu požiadavku riadneho poskytnutia súdnej ochrany v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prezumpciu neviny

37. Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

38. Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, ústavný súd pripomína, že princíp prezumpcie neviny je porušený najmä akýmkoľvek súdnym rozhodnutím, ktoré vyjadruje presvedčenie, že určitá osoba je vinná z trestného činu bez toho, aby jej vina bola preukázaná zákonným spôsobom. Za porušenie princípu prezumpcie neviny treba považovať, ak súd dáva verejne najavo názor, že osoba je páchatelom a považuje ho za vopred odsúdeného (III. ÚS 410/08). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej

rozhodovacej činnosti vyslovil, že prezumpcia neviný je jedným zo základov spravodlivého trestného konania a že k jej porušeniu dôjde, ak výroky príslušnej úradnej osoby, ktoré sa týkajú osoby obvinenej z trestného činu, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná, a to ešte pred tým, ako bola jej vina preukázaná v súlade so zákonom (pozri rozsudok *Daktaras v. Litva* z 10. 10. 2000).

39. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd aj v tejto časti považuje ústavnú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú, a to už na prvý pohľad, keďže k porušeniu práva na prezumpciu neviný dochádza pri prezumovaní viny v priebehu trestného konania v období pred vydaním konečného rozhodnutia o vine. V danej veci boli sťažovateľom napadnuté konečné rozhodnutia v merite veci, t. j. rozhodnutia, ktorými bola vina sťažovateľa vyslovená. Zjavne teda nedošlo a ani nemohlo dôjsť k naplneniu podmienok na vyslovenie porušenia práva ustanoveného týmito článkami ústavy a dohovoru či už rozhodnutím krajského súdu alebo najvyššieho súdu.

40. Uvedené bolo dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

41. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu